

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Biskupia 4. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 1/2—3 1/2 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 12—1 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Biskupia 4. Telefon 3-40. CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do przesyłki pocztową 3 zł., z odbiorem w administracji 2 zł. 50 gr. Zagranicą 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrový przed tekstem—75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem—30 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. Jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, z zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 15 gr. Układ ogłoszeń 6-cio lamowy, za tekstem 10-cio lamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

P. Titulescu w Warszawie

Przybycie do Warszawy rumuńskiego ministra spraw zagranicznych p. Titulescu poprzedziły w dziedzinie polityki zagranicznej państw centralno- i wschodnio-europejskich doniosłe wydarzenia. Określić ich ogólny charakter można jako usilne dążenie do uregulowania wzajemnych stosunków i oparcia ich na pewnych wspólnych podstawach.

Wyraziło się to przede wszystkim w zawarciu t. zw. konwencji londyńskiej latem r. b., precyzyjnej pojęcie napastnika, oraz w szeregu umów i traktatów umacniających stan pokoju i zapobiegających konfliktom.

Z wyjątkiem Węgier, skłaniających się do systemu rewizjonistycznej polityki włosko-niemieckiej, wszystkie państwa wschodniej Europy wykazują tendencję do wyrównania swoich interesów i zajęcia jednolitej pozycji wobec wszelkich prób narzucenia im przez t. zw. mocarstwa zachodnie pewnych rozstrzygnięć i formuł politycznych.

Realna wartość paktu 4-ch została mocno osłabiona nie tylko przez wewnętrzny czynnik hamujący zapędy niektórych członków „grubej czwórki”, jakim jest Francja, ale również przez konsolidację państw środkowej i wschodniej Europy w sensie wspólnego przeciwstawienia się tym zapędom. Stąd też płynnie zapewne rozdrażnienie, z jakim omawiają pisma włoskie rolę Polski w tej akcji politycznej. Cała bowiem koncepcja paktu 4-ch jest ideą Mussoliniego. Bezpłodność tego tworu drażni, a gniew zwraca się przeciwko tym, którzy okazali najbardziej zdecydowany opór przeciwko jego podstawowym założeniom i praktycznym celom.

Pobyt min. Titulescu w Warszawie jest etapem w jego podróży do innych stolic wschodniej Europy. Punkt końcowy — Ankara, stolica nowej Turcji — wskazuje na daleki zasięg celów politycznych, które według kurujących powszechnie wieści, polegają na zmontowaniu paktu czarnomorskiego, obejmującego obszary otaczające Morze Czarne.

P. Titulescu jest jednym z najbardziej autorytatywnych i popularnych w świecie rumuńskich polityków. Słynie z wielkiej energii i aktywności, które to zalety na obecnym stanowisku może w pełni wyzyskać. Stojąc na czele polityki zagranicznej państwa, którego stosunki wewnętrzne są dalekie do ideału, potrafił walor swej Ojczyzny, jako czynnika międzynarodowego, podnieść bardzo znacznie. Po początkowych wahaniach, a nawet opozycji, później, pod wpływem dyplomacji polskiej przystąpił do uromowania stosunków rumuńskich z ZSRR, usuwając w ten sposób groźbę konfliktu o Bessarabję. Problem ten nie został wprawdzie definitywnie rozstrzygnięty, ale stracił znaczenie źródła stałego zarzewia konfliktów.

Pod tym względem wizyta, która podczas swej bytności w Warszawie złożył Titulescu posłowi Z. S. R. R. p. Antonowowi-Owsiejnko jest faktem bardzo wymownym.

Pośród zwykłego ceremoniału, towarzyszącego wizycie kierownika polityki zagranicznej przyjaźni państw, zwraca szczególną uwagę dłuższa audjencja Min. Titulescu u Marszałka Piłsudskiego, która się odbyła w obecności Min. Becka i posła rumuńskiego w Warszawie p. Cadere.

Jak donoszą pisma szwajcarskie P. Titulescu zamierzał pierwotnie odwiedzić Warszawę po swej podróży na Bliski Wschód. Lecz w Genewie został poinformowany przez Min.

Becka, iż Marszałek Piłsudski wyraził życzenie odbycia rozmowy z nim możliwie rychło. To przyspieszyło przyjazd p. Titulescu do Warszawy.

Wiemy dobrze, że Marszałek Piłsudski, wytykający generalną linię naszej polityki zagranicznej, zajmuje się tylko problemami najważniejszymi w danym okresie. Daje to należyty miarę znaczenia konferencji w Belweerde i tłumaczy dlaczego organ rumuńskiego ministerstwa spraw zagranicznych „L'Independence Roumaine” pisze o „zupełnie specjalnym zna-

czeniu” wizyty p. Titulescu w Warszawie.

Niechybnie na warsztacie dyplomacji polskiej znajdują się sprawy wielkiej wagi. Dotychczasowy dorobek wysuwa Polskę coraz bardziej na czoło usiłowań, mających na celu organizowanie pokoju i współpracy w tej połowie naszego kontynentu. Wydaje się paradoksalnym, a jest jednak prawdą, że osrodki niepokoju i niepewności przesunęły się w roku bieżącym ze wschodu Europy na Zachód.

Testis.

Zdjęcie nasze przedstawia moment powitania ministra Titulescu przez p. ministra Józeфа Becka.

TITULESCU W POSELSTWIE SO-WIECKIM.

WARSZAWA (Pat.). Rumuński minister spraw zagranicznych Titulescu złożył wczoraj wizytę posłowi sowiekiemu w Warszawie Antonow-Owsiejnko, który dziś przed południem odwiedził ministra Titulescu.

REWIZYTA MIN. BECKA.

WARSZAWA (Pat.). Minister spraw zagranicznych Beck rewizytował wczoraj po południu rumuńskiego ministra spraw zagranicznych Titulescu.

ŚNIADANIE U POSŁA RUMUŃSKIEGO CADERE.

WARSZAWA (Pat.). W dniu 10 b. m. po południu poseł rumuński w Warszawie p. Cadere wydał z okazji pobytu ministra Titulescu śniadanie, w którym wzięli udział: prezes Rady Ministrów Jędrzejewicz, minister spraw zagranicznych Rumunii p. Titulescu, minister spraw zagranicznych Beck, wiceminister Szembek, minister Schaezel, ambasador Laroche, poseł sowiecki Antonow-Owsiejnko, poseł czesko-słowacki Girs, poseł grecki Politis i inni.

KOMUNIKAT OFICJALNY.

WARSZAWA (Pat.). Po rozmowach jakie we wtorek rano minister spraw zagranicznych Beck odbył z ministrem spraw zagranicznych Rumunii p. Titulescu, został wydany następujący komunikat:

Obydwaj ministrowie spraw zagranicznych omówili dzisiaj podczas rozmowy, która trwała od g. 11 do 13, ogólną sytuację polityczną i jej możliwy wpływ na interesy obu krajów. Ministrowie stwierdzili zgodność swoich poglądów na wszystkie zbadane sprawy i wyrazili zadowolenie ze szczęśliwych rezultatów, jakie już wydała współpraca polsko-rumuńska i do wydania jakich jest powołana, o ile chodzi o przyszłość Europy Wschodniej w dążeniu do konsolidacji pokoju.

WYWIAD UDZIELONY PRZEDSTAWICIELOM PRASY.

WARSZAWA (Pat.). Przed swym wyjazdem z Warszawy min. Titulescu przyjął w hotelu Europejskim przedstawicieli prasy polskiej oraz dziennikarzy zagranicznych, wobec których złożył następujące oświadczenie:

Wizyta moja w Warszawie jest dla mnie spełnieniem milego obowiązku wobec narodu sprzymierzonego, związanego z Rumunią nie rozważalnymi węzłami. Dala, ona okazje do obustronnego gruntownego zblazania ogólnej

sytuacji politycznej oraz wpływu, jaki ma to na interesy obu krajów. Przy mierze nasze z Polską nie ma jedynie na cel w zapewnieniu narodowego bezpieczeństwa, zważywszy że Polska i Rumunia czynią wysiłki w celu polepszenia w jak najwyższym stopniu stosunków ze wszystkimi sąsiadującymi z nimi krajami, bez żadnej różnicy. — Przymerze nasze powinno być źródłem natężenia dla przyszłej polityki politycznej — wierzcie, mającej na celu zapewnienie pokoju we Wschodniej Europie. Niepokój, jaki przeżywa obecnie cała Europa, obciąża nas bardziej niż kiedykolwiek obowiązkiem za pewnienia naszymi własnymi środkami pokoju w tej części Europy, do której nasze kraje geograficznie należą. Sojusze wojskowe nie są najsukcesyjnym środkiem do osiągnięcia tego celu. Cel ten może być o wiele łatwiej osiągnięty dzięki wysiłkom, zmierzającym do zbliżenia koordynacji we wszystkich dziedzinach działalności międzynarodowej. — Zarówno Polska, jak i Rumunia łączące są z nami przyjaźni z różnymi państwami. — Wzięły te nie wyłączać się nawzajem — wręcz przeciwnie, uzupełniają się, przyczyniając się do szarmonizowania interesów na tym wielkim obszarze Europy. Interesy te pokrywają się zresztą pod wieloma względami. Polska i Rumunia oraz kraje z nami przyjaźni zgodnie uważają, że niezbędnym i najistotniejszym warunkiem pokoju jest nie naruszanie traktatów. Półna zrozumienia dla interesów wszystkich narodów świata, na szał polityka ma jednocześnie charakter spójny, ale i stanowczy, pozwalający na zapewnienie skutecznej realizacji programu na dłuższą metę.

Z okazji mojej wizyty w Warszawie nastąpiła wymiana dokumentów ratyfikacyjnych konwencji, podpisanej 3 lipca r. b. w Londynie zawierającej definicję napastnika. Podpisanie tego układu stanowi ważny etap na drodze, prowadzącej do normalizacji wzajemnych stosunków. Rumunia pragnie uczynić wszystko, co jest w jej mocy, by stosunki jej z Sowietami stały się naprawdę serdeczne. Rozmowy, jakie odbyłem, przekonały mnie, że pragnienie to jest wzajemne.

Nie mogłbym opisać Warszawy bez wyrażenia mej wdzięczności za gorące przyjęcie, jakie mi zgotowano i bez sfornulowania życzenia, by znaleźć się w tym kraju znowu, jak najprędzej i jak najczęściej.

RATYFIKACJA KONWENCJI LONDYŃSKIEJ.

WARSZAWA (Pat.). Dnia 9 października r. b. pan minister spraw zagranicznych Rumunii Mikołaj Titulescu złożył na ręce przedstawiciela rządu ZSRR w Warszawie p. Antonow-Owsiejnki, w gmachu poselstwa ZSRR dokument ratyfikacyjny konwencji o określeniu napastei, podpisanej w Londynie 3 lipca 1933 r., stosownie do postanowienia art. 4-go tej konwencji, celem przekazania dokumentu rządowi ZSRR.

Dnia 10 października w gmachu ministerstwa spraw zagranicznych w obecności min. spraw zagran. Becka, został podpisany przez ministra spr. zagran. Rumunii i przedstawiciela pełnomocnego ZSRR w Warszawie protokół, stwierdzający złożenie przez min. Titulescu dokumentu ratyfika-

Pan Prezydent Rzplitej wstąpił w związek małżeński.

WARSZAWA. (Pat.) W dniu 10 października o godzinie 11-ej rano w kaplicy zamkowej odbył się ślub Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z panią Marią Dobrzańska.

Obzędowi religijnemu dokonał JM. ks. kardynał Kakowski, w obecności prezesa rady ministrów szefów kancelarii cywilnej i gabinetu wojskowego adiutanta przybocznego oraz najbliższej rodziny. Akt ślubu podpisali jako świadkowie szef kancelarii cywilnej oraz szef gabinetu wojskowego.

WARSZAWA (Pat.). Pan Prezydent Rzeczypospolitej z małżonką wyjechał dziś w południe samochodem do Spawy.

Blagosławieństwo Ojca św.
WARSZAWA (Pat.). Ojciec Święty nadesłał na ręce ks. kardynała Kałowskiego błogosławieństwo apostoła skierowane dla Prezydenta Rzeczypospolitej oraz jego małżonki.

Rozmowa min. Beck — min. Zaunius.

Litewska urzędowa agencja telegraficzna „Elta” donosi z Genewy, że odbyła się tam konferencja pomiędzy Min. Zauniusem, a Min. Paul-Boneourem, którą poprzedziło spotkanie francuskiego ministra spraw zagran. z Min. Beckiem. Według tegoż źródła informacyjnego zachodzi związek pomiędzy powyższymi dwoma spotkaniami a dłuższą następnie rozmową Min. Becka z Min. Zauniusem podczas obiadu dyplomatycznego u łotewskiego ministra spraw zagranicznych Salnaja.

Konferencja min. Raczynskiego z ministrem spraw zagranicznych Turcji

GENEWA (Pat.). Minister Raczynski odbył w dniu 10 bm. dłuższą konferencję z ministrem spraw zagranicznych Turcji Tewfik-Ruchdi Beyem.

Odnaczenie uczonego.

LWÓW (Pat.). Znany uczone lwowski dr. Przemysław Roman Dąbkowski, profesor Uniwersytetu Jana Kazimierza, otrzymał ostatnio honorowy doktorat praw Uniwersytetu w Bratysławie.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie.

WARSZAWA (Pat.). Wczoraj w godzinach popołudniowych w gmachu ministerstwa Przemysłu i Handlu rozpoczęły się rozmowy z niemieckimi posłami. Pierwsze posiedzenie rzeczoznawców gospodarczych polskich i niemieckich zajął p. minister przemysłu i handlu Zarzycki, wyrażając nadzieję, że rozmowy doprowadzą do pozytywnych rezultatów. Przewodnictwo obrad objął zastępca dyrektora departamentu handlowego ministerstwa Przemysłu i Handlu p. Wańkiewicz. Oprócz pana Wańkiewicza w skład delegacji polskiej wchodzi przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych, Prze-

mysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych. Panu ministrowi Zarzyckiemu odpowiedział jako przewodniczący delegacji niemieckiej posł von Moltke, wyrażając również wiarę w owocność prac ekspertów gospodarczych. W skład delegacji niemieckiej oprócz p. Moltkego i ekspertów przybyłych z Berlina, wchodzi nadto radaa handlowy poselstwa niemieckiego w Warszawie p. Kruemmer.

Po inauguracji posiedzenia odbyła się ogólna wymiana zdań oraz powołana została komisja kontyngentowa, która ntychmiast rozpoczęła prace techniczne.

Proces o podpalenie.

Akt II rozgrywa się w gmachu Reichstagu.

BERLIN. (PAT.). — Proces o podpalenie Reichstagu, którego drugi akt rozpoczął się dzisiaj w Berlinie, toczy się w gmachu Reichstagu w sali komisji budżetowej. Od wczorajnych godzin rannych na dworku Placa Re-publicy zaczęły się gromadzić grupy liczne patroli wojskowe z najemnymi sąsiadującymi na karabinach. U wejścia do gmachu przeprowadzano ścisłą kontrolę osób, wchodzących do wnętrza. Sale wypełniona publiczność, — przedstawiciele prasy, leźni fotografowie, operatorzy kinematograficzni. Tuż przed stołem sędziowskim zajął miejsce świadek i rzeczoznawcy wezwani dziś na rozprawę.

O godzinie 10.15 zostali na sale wprawa dani oskarżeni. Van der Luebbe ma wygląd zupełnie wyczerpany i siedzi apatycznie ze spuszoną głową. Po wejściu trybunału sądownego przewodniczący Buenger na wstępie rozprawy zapowiada, że sąd przystępuje do dalszego przesłuchiwania świadków oraz u dziela im przytem odpowiednich pouczeń.

CZŁOWIEK Z LUCZYWEM W REKU.

Pierwszy zeznał dziś jako świadek student teologii uniwersytetu berlińskiego Floeter, który w krytycznym dniu wczoraj, pierwszy dostrzegł pożar Reichstagu, powracając o godzinie 9 wieczór z biblioteki uniwersyteckiej do domu. Gdy przedchodził on przed frontem Reichstagu, zauważył na wysockiej i piętra gmachu jakiegoś osobnika który wdarzył się na balkon z lucywem w ręku, rzucałszy szczyby w oknie sal restuaracyjnej Reichstagu. Świadek zaalarmował stojącego koło Reichstagu policjanta, poczem sam udał się do domu. Na dalsze pytania świadek nie jest w stanie złożyć dokładniejszych zeznań co do całego szeregu okoliczności, nie umie opisać bliżej postaci owego osobnika z płonącym lucywem w ręku, twierdzi tylko, że osobnik ten nie miał ani kapeiusza, ani palaszka. Na zadanie mu że szereg głównym naciskiem pytania, czy świadek nie zauważył drugiego sprawcy podpalenia czy też chociażby cienia, jakiegoś osoby w pobliżu świadek dał odpowiedzi przeczące. Nie umi określić bliżej, czy osobnik ów miał w ręku pochodnię, czy też zwykły podpałek. Wielkość płomienia określa na 10 do 12 cm.

Oskarżony Dymitrow zwraca się do świadka studenta teologii Floetera z zapytaniem czy w śledztwie był skonfrontowany z owym

TITULESCU OPUŚCIŁ WARSZAWĘ

WARSZAWA (Pat.). W dniu 10 b. m. o godzinie 17-ej opuścił Warszawę minister spraw zagranicznych Rumunii p. Titulescu. Na dworcu żegnali go ścia minister spraw zagranicznych Beck, podsekretarz stanu w MSZ Szembek, min. Schaezel, poseł ZSRR w Warszawie Antonow-Owsiejnko, poseł polski w Rumunii Arciszewski. Panu ministrowi Titulescu towarzyszą w podróży poseł rumuński przy rządzie RP. p. Cadere, który jedzie do Bukaresztu, oraz do granicy z ramienia MSZ radaa Baliński.

pollejontem, którego pierwszego zaalarmował przed Reichstagem. Świadek Floeter odpowiedział, że w ogóle nie byłby w stanie dokładnie rozpoznać owego pollejanta. Na pytanie osk. Dymitrowa czy świadek Floeter należał kiedy do jakiejś partii politycznej, Floeter odpowiada przecząco. Pytanie Dymitrowa, czy świadek Floeter w krytycznym czasie był członkiem jakiejś organizacji studenckiej, przewodniczący sądu uchyla, oświadczając, że nie można uzależnić wiarygodności zeznań świadka od jego przynależności do związków studenckich.

Osk. Torgler skierowuje do świadka Floetera zapytanie, dlaczego będąc w stanie wielkiego wzburzenia, w momencie kiedy dostrzegł podpalacza Reichstagu, nie pozostał na miejscu, lecz udał się spokojnie do domu Floetera, który był głodny, dlatego się spieszył. Następnie zeznał świadek policjant Bouwert, którego pierwszego Floeter zaalarmował.

ROZBIĘŻNOŚĆ W ZEZNANIACH ŚWIADKÓW.

Świadek policjant Bouwert opisuje przebieg służby w dniu krytycznym. Zeznanie jego w całym szeregu punktów wykazuje rozbieżność z zeznaniami poprzedniego świadka studenta Floetera, m. in. twierdzi, że wezwał Floetera do zaalarmowania straży pożarnej, czemu Floeter kategorycznie zaprzecza. Bouwert dostrzegłszy w Reichstagu za szybą płomień lucywa, które, jak świadek określa było rzeczą pochodnią, dał w kierunku poruszającego się płomienia strzał z rewolwera, po strzale płomień znikł. Policjant wówczas wezwał przedchodzącego żołnierza Reichswary do zaalarmowania najbliższego posterunku policyjnego.

DWIE POSTACIE?

Przez zarządzonej przez zeznawał zecer Thalera, który przedchodził krytycznym wieczorem obok gmachu Reichstagu. Świadek zeznał, że na balkonie obok głównego wejścia zauważył dwie postacie, z których jedna trzymała lucywem w ręku. W niwosiek jednego z adwokatów przewodniczący zarządził na wtorek wczorajem wizję lokalną w miejscu obserwowanym przez świadka, przyczem dla odwołania na danej sceny jedna osoba ma poruszać się z pochodnią w ręku.

SCYSJA.

W czasie konfrontacji Thalera, Floetera oraz sierżanta Bouwerta dochodziło znow do ostrej scysji między Dymitrowem a przewodniczącym sądu.

Dymitrow zadaje Thalerowi pytanie, czy był kiedyś konfrontowany z van der Luebbe, bądź z Popowem.

Wobec przeczącej odpowiedzi świadka Dymitrow stawia pytanie, czy przeglądał on przed podpisaniem protokołu śledczego. Zadane w tej formie pytanie przewodniczący czuje zmiana, wyzywając Thalera, by oświadczył, czy protokoły zawierają jakies niedokładności. Prośbę Dymitrowa, aby również świadek Floeter i sierżant Bouwert wypowie dzieli się co do tego punktu przewodniczący oddala.

Na to Dymitrow stawia pytanie, dlaczego przewodniczący pytanie to uchyla. Przewodniczący odpowiada, że nie da uza sadnienia. Bezpośrednio potem wygłasza się utarek ks słowna, przyczem Dymitrow woła głośno: „W tym procesie, panie przewodniczący, ja nie jestem dłużnikiem, lecz wierzycielem!”

Przewodniczący odbiera Dymitrowowi głos, przeciwko czemu Dymitrow głośno protestuje.

LUEBBE STALE „NIE MOŻE POWIEDZIEĆ“

W czasie dalszego przesłuchiwania van der Luebbe, który jak zwykle, na pytania reaguje zupełnie apatycznie, odpowiadając szepcąc, bądź potakując — albo przecząc głową, napięcie na sali coraz bardziej wzrasta.

Przewodniczący i obrońca Seufert stara ją się wpłynąć na oskarżonego van der Luebbe, by wyraźnie oświadczył, czy w chwili wdzierania się do Reichstagu był z nim ktoś inny.

Van der Luebbe rzeka niezrozumiale odpowiedź: „Nie”. „Nie tego powiedział?”

W pewnej chwili Dymitrow zrywa się z miejsca, krzyżąc: „Van der Luebbe musi wreszcie dać jasną odpowiedź, jak i z czyją pomocą dokonał podpalenia!”

Przewodniczący pyta van der Luebbe, czy podpalenia dokonał sam, czy też nie.

Van der Luebbe z początku milczy, po chwili zaś odpowiada twierdząco.

A więc podpalił pan sam? — mówi prze wodniczący.

Dymitrow zrywa się wówczas i zwracając się do van der Luebbe, krzyżąc: „To nie możliwe, wyłączone, idjota!”

Nadprokurator Werner pyta, czy może in ni przygotowali podpalenie, lub w tem pomagali.

Van der Luebbe odpowiada: „Tego nie mogę powiedzieć”.

Słowa te wywołują na sali wielkie poruszenie.

W tej chwili obrońca dr. Sack oświadcza, że słyszał, jak śledzący za nim Dymitrow głośno powiedział, że van der Luebbe jest narzędziem, którego nadużył inni. Dymitrow w tej chwili odzywa się, mówiąc: „Tak jest istotnie”. Dr. Sack zwraca się do prokuratora z żądaniem, aby wygłosił z tego konsekwencje i zajął wobec tego oświadczenia odpowiednie stanowisko. Trybunał przedchodzą nad tem żądaniem do porządku, zarządzając przesłuchanie kilku dalszych świadków, których zeznania nie wnoszą nic nowego. Na tem rozprawa została odroczone do dnia następnego.

Rój meteorów.

WARSZAWA (PAT.). — Obserwatorium astronomiczne uniwersytetu warszawskiego komunikuje, że wczoraj, 9 października, student astronomii Uniwersytetu Warszawskiego Ryszard zaobserwował w Warszawie obfity rój jasných meteorów, promieniujących pod północno — zachodnią częścią nieba z gwiazdozbioru Smoka. Największe nasilenie roju — 1000 meteorów w ciągu 7 godzin — miało miejsce po godzinie 21. Były to szczątki perjodycznej komety 1933 C., okrążającej słońce raz na 6.6 lat. Ziemia w nocy 10 paźdz. przecięła orbitę komety. Głowa komety przeszła przez ten punkt drogi ziemskiej w połowie lipca r. b. i znajduje się obecnie w odległości półtora jednostek astronomicznych od ziemi.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

WARSZAWA (Pat.). Giełda: Londyn 27.53 — 27.54 — 27.67 — 27.40; Nowy York kubał 5.86 — 5.90 — 5.82; Paryż 34.92 — 35.01 — 34.83; Szwajcaria 172.86 — 173.29 — 172.43; Berlin w obr. pryw. 212.50.

Zespolenie urzędów z emskich z władzami administracji ogólnej.

Niebawem ogłoszone zostanie rozporządzenie Prezidenta Rzeczypospolitej o zespoleniu urzędów ziemskich z władzami administracji ogólnej i organizacji komisji ziemskich, którego projekt został już uchwalony przez Radę Ministrów. Rozporządzenie to idzie w kierunku ścisłego i bezpośredniego zespolenia urzędów ziemskich z administracją ogólną przez włączenie spraw administracji reform rolnych do zakresu działania wojewodów i starostów. Idzie więc ono znacznie dalej aniżeli ustawa w dniu 17.II 1932 r., mocą której na czele okręgowego urzędu ziemskiego poświadczony został wojewoda, z pozosta- wieniem jednakże okręgowego urzędu ziemskiego, jako urzędu osobnego.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem wszelkie wymienione w poszczególnych ustawach uprawnienia i obowiązki okręgowych urzędów ziemskich i prezesów tych urzędów przedają z dniem 1 stycznia 1934 r. na wojewodów, uprawnienia zaś i obowiązki powiatowych urzędów ziemskich, komisarzy ziemskich, podkomisarzy oraz delegatów okręgowych urzędów ziemskich — na starostów.

Zarazem wprowadzona zostanie nowa organizacja głównej i okręgowych komisji ziemskich. Główna komisja ziemiska ustanowiona zostanie przy ministrze rolnictwa i reform rolnych, który będzie z urzędu jej prezesem. Główna komisja ziemiska przejmie uprawnienia i obowiązki dotychczasowej głównej komisji ziemskiej; reprezentować ona będzie również sprawy z odwołan, wniesionych od orzeczeń wojewódzkich komisji ziemskich. Te ostatnie powołane będą przy każdym województwie dla orzekania w sprawach, przekazanych im przez właściwe ustawy. Wojewódzkie komisje ziemskie, którym przewodniczyć będą wojewodowie, przejmą uprawnienia i obowiązki dotychczasowych okręgowych komisji ziemskich.

Na wojewódzkie komisje ziemskie przejdą również uprawnienia i obowiązki komisji odwoławczej utworzonej na podstawie art. 8 ustawy z dnia 17.XII 1920 r. o przejęciu na własność państwa ziemi w niektórych powiatach Rzeczypospolitej.

Powiązanie agend przebudowy uстрою rolnego z działalnością wojewodów i starostów posiada wiele stron dodatnich, choćby z tego względu, że sprawy przebudowy ustroju rolnego pozostają w znacznej łączności ze sprawami opieki nad rolnictwem, sprawami budowlanymi i wodnymi, które obecnie załatwiane są we władzach administracji ogólnej. Zespolenie to pozwoli również na osiągnięcie poważnych oszczędności i lepsze uzyskanie personelu, a ponadto — ułatwi ministerstwu wykonywanie nadzoru. (Iskra).

EUGENJA KOBYLIŃSKA
ŚWIAT W SZKOLE
 (pamiętnik nauczycielki)
 Książka ta wyszła już z druk. „Lux” i jest do nabycia w księgarniach w. Skład główny w księg. Św. Wojciecha CENA Zł. 3.50.

Simon w Genewie.
LONDYN (Pat). We wtorek odleciał samolotem do Londynu do Genewy via Paryż minister Simon.

Stabilizacja dolara?
WASZYNGTON (PAT). — Jak donosi „Dziennik Handlowy” — sprawa stabilizacji dolara znajduje się na pierwszym miejscu rokowań w sprawie długów wojennych. — Jak słychać, dolar ma być stabilizowany na poziomie 2/3 dawnego paritetu złota.

Zamknięcie XIV Zgromadzenia Ligi Narodów.

GENEWA (Pat). XIV Zgromadzenie Ligi Narodów ma zakończyć się w dniu jutrzejszym. Komisje Zgromadzenia zakończyły już swe prace. VI komisja zakończyła swe prace, przyjmując raport i rezolucję, dotyczącą ochrony mniejszości. Co do jednej z tych rezolucji, proklamującej przestrzeganie zaleceń Ligi Narodów w traktowaniu mniejszości w odniesieniu do wszystkich kategorii obywateli, różniących się od większości rasą, religią lub językiem, delegacja niemiecka oświadczyła, że nie może za nią głosować, gdyż zmierzają ona do kwestii traktowania Żydów w Niemczech, co jest sprzeczne z stanowiskiem delegacji niemieckiej. Pozostałe rezolucje zostały przyjęte jednogłośnie.

Stosunki sowiecko-japońskie zaostrzają się.

TOKJO (Pat). Minister spraw zagranicznych postanowił złożyć rządowi sowieckiemu protest lub ostrzeżenie przed ogłaszaniem wiadomości, według których Japonia zamierza zająć koleje wschodnio-chińskiej. Jednym z dzienników tokijskich proponuje zamknąć biura agencji TASS w Tokio, które ogłosiło wspomniane wiadomości, oraz zerwać rokowania w sprawie sprzedaży kolei, chyba, że rząd sowiecki złoży przeproszenie lub odwołanie tej informacji.

6% obniżka pensyj urzędniczych we Francji

PARYŻ (PAT). — We wtorek rano w gmachu M-stwa Wojny odbyło się pod przewodnictwem premiera Daladiera posiedzenie Rady Ministrów. Omawiano projekt zwolnienia budżetu, przewidujący między innymi 6 proc. obniżkę pensyj urzędniczych. — Rada Ministrów zajmowała się również kwestią rozbrojenia i sprawą instrukcji dla delegacji francuskiej w Genewie.

HIGJENICZNA WYTWÓRNICZNA PIECZYWA
 Wilno, Szkaplerna 4, telefon 19-11.
 Podaje do łaskawej wiadomości Sz. Odbiorców i Konsumentów, iż z dn. 12 b.m. rozpoczyna wypiek wszelkiego rodzaju pieczywa. Poleca się łaskawym względom.

Olbrzymi pożar fabryki.

BERLIN (PAT). — Z Karlsruhe donoszą o olbrzymim pożarze fabryki szklanej wsi pod firmą „Vogel — Schumann”. Spłonięto doszczętnie budynek 6-piętrowy wraz z wielkimi składami. Jedena strażak i 5 członków formacji hitlerowskiej odnieśli przy ratowaniu poważne obrażenia. Pastwą płomieni padła wielka ilość złożona na składzie benzoli oraz benzyny. — Ogólne straty materialne sięgają — 2,000,000 marek. Według przypuszczeń, zaszło tu wypadek podpalenia. Jednego ze współwłaścicieli aresztowano.

Pokłady złota na Kaukazie.

MOSKWA (PAT). — W dolinach rzek Małej i Wielkiej Łaby, dopływów rzeki Kubani na Kaukazie Północnym, natrafiono na wielkie pokłady złota. W miesiącu Kiejston rozpoczęto budowę wielkiej zmechanizowanej płoekzi złota.

Proces o napad na pocztę w Truskawcu.

SAMBOR (PAT). — W procesie o napad na pocztę w Truskawcu przesłuchano dzisiaj oskarżonych Iliwa i Petriwa. Ten drugi w sposób najbardziej wyczerpujący i dokładny, opisał przebieg napadu na pocztę, przynajmniej, że kiedy wstępował do OUN, złożył przysięgę „na rewolwer”, którą odebrał od niego Hnatow. Z kolei przesłuchano jako świadka funkcjonariusza poczty w Truskawcu, którzy po kole opisywali przebieg napadu. Po ich zeznaniach odroczone rozprawę do jutra.

Podczas święta kawalerji w Krakowie.

Pan Marszałek Józef Piłsudski w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w imieniu armji złożył przed sarkofagiem J. na III hold prochom bohaterów skróła.

Sprawy krwawych zajść przed sądami.

RZESZÓW (PAT). — Podczas dzisiejszej rozprawy przed pierwszym kompletem sędziowskim o wypadki groźnicze zeznawał oskarżony o współzawzięty zgromadzeniu, który miał na celu zawiązanie budynku posterunku policji i jej rozbrojenie.

RZESZÓW (PAT). — Tematem dzisiejszej rozprawy w II kolecie sędziowskim była sprawa zajść w Wólcie w dniu 19 czerwca r.b. Rozprawa zmierzała do ustalenia faktu, że od dłuższego czasu w Wólcie miały miejsce masowe kradzieże drzewa przez zorganizowaną bandę głodzielców pod wodzą Andrzeja Kokoski i że dnia 19 czerwca banda ta w sile około 40 ludzi kradła drzewa w Wólcie pod Lasem.

Dalsza seria pytań dotyczy zachowywania się podanych pod przybyciu do Wólki przed działaniem policji oraz przebiegu zajścia przed Dorem Ludowym w Wólcie. Żaden z oskarżonych do winy się nie przyznał.

RZESZÓW (PAT). — Pierwszy komplet sędziowski, rozpatrujący zajścia w Grodzku, po przerwie obiadowej przesłuchiwał dalszym oskarżonych w Izbie 22.

RZESZÓW (PAT). — Drugi komplet sędziowski, badający zajścia w Wólcie, zakończył dziś badanie 10 oskarżonych, których przesłuchano po przerwie obiadowej. Oskarżeni nie przyznają się do tego, by mieli organizaację zebrań, celem wystąpienia przeciwko policji.

Dalszy ciąg w dniu 11 bm. KRAKÓW. Rozprawa apalcyjną przeciwko Jerzemu Ferencowi i tow. skazanym przez Sąd Okręgowy w Wadowicach za udział w zajęciach antyżydowskich w pow. żywieckim, po wywodach obrońców pos. Sypułkowskiego i dr. Grendyszyńskiego oraz po mównicy prokuratora Szubiewicza, który do magal się odrzucenia apelacji oraz zatwierdzenia wyroku I instancji. — Sąd odroczył i wyznaczył ogłoszenie wyroku na czwartek 12 bm.

KRAKÓW (PAT). — W drugim dniu rozprawy o zajścia w Łapanowie na wstępie rozprawy obrona złożyła szereg wniosków, mianowicie, zdaniem obrońcy, wykazać, że postępowanie władz administracyjnych, jak i funkcjonariuszy policji, zarówno w czasie samych wypadków, jak i w okresie poprzedzającym, było rzekomo sprzeczne z obowiązkami urzędników. Wnioskom tym sprzeciwił się prokurator Szypula.

Ogłoszenie decyzji trybunału w sprawie wniosków obrony przewodniczący zapowiedział na czas późniejszy.

Następnie przesłuchiowano jeszcze 4 dalszych świadków — posterunkowych policji, którzy już do sprawy nie wnoszą nic nowego. Na ten rozprawę odroczone do jutra.

TARNÓW (PAT). — W dalszym ciągu rozprawy przed Sędem Okręgowym w Tarnowie przeciwko oskarżonym o udział w zajęciach we wsi Nockowej zeznawał oskarżony, odpowiadający za wolną stopę, który wieczorami nie stawiał się na rozprawę. Naogół oskarżeni nie przyznali się do udziału w zajęciach.

TARNÓW (PAT). — Na wtorkowej rozprawie o zajścia we wsi Kozodrzy pierwszy Posiedzenie Rady Ministrów.

WARSZAWA (PAT). — We wtorek dnia 10 bm. pod przewodnictwem p. premiera Jędrzejewicza odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, na którym rozpatrzono kilka projektów rozporządzeń Prezidenta Rzeczypospolitej z mocą ustawy. Między innymi R. M. rozpatrzyła i uchwaliła projekty następujące: w sprawie zmiany rozporządzenia z r. 1928 o prawie budowlanym i zabudowania osiedli, o sposobie uregulowania należących kosztów leczenia ubogich chorych i kosztów opieki społecznej prawo o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych, projekt rozporządzenia o poborze 10 proc. dotaku do państwowego podatku gruntowego i przemysłowego oraz projekt rozporządzenia o państwowym podatku od uboju. Te ostatnie dwa projekty rozporządzeń Prezidenta Rzeczypospolitej z uchwałami Komitetu Ekonomicznego Ministrów, który postanowił wprowadzić powyższe podatki i precyzyjnie naczyć wpływy z tych źródeł na akcje podniesienia cen produktów rolnych. Ponadto R. M. uchwaliła projekt rozporządzenia Wenecji, Austrjacy zastępowali ją na wielką skalę. Pucilli oni w kierunku miasta trzysta baloników, zawierających materiały wybuchowe, w nadziei, iż wznici to liczne pożary, co zmusiłoby przeciwników do kapitulacji lub odwrotu. Próba ta nie udała się jednak gdyż wiatr pognał balony w innym kierunku.

Widzimy więc, że zastosowanie przez Niemców podczas wojny światowej — poraż pierwszy: w r. 1915 — broni gazowej nie było wcale nowością. Podobnie nie był nowością wynalazek maski przeciwgazowej, którą zaczęto stosować zaraz potem, gdyż, jak okazuje się z historii, wynalazek ten liczy już... 150 lat! 21 marca 1784 r. żeglarz francuski Pilatre przedłożył Akademii Nauk pierwszy model maski gazowej.

Podobnie i broń powietrzna nie jest wcale dzieckiem XX stulecia. Jeszcze w r. 1849, podczas oblężenia Wenecji, Austrjacy zastępowali ją na wielką skalę. Pucilli oni w kierunku miasta trzysta baloników, zawierających materiały wybuchowe, w nadziei, iż wznici to liczne pożary, co zmusiłoby przeciwników do kapitulacji lub odwrotu. Próba ta nie udała się jednak gdyż wiatr pognał balony w innym kierunku.

Widzimy więc, że zastosowanie przez Niemców podczas wojny światowej — poraż pierwszy: w r. 1915 — broni gazowej nie było wcale nowością. Podobnie nie był nowością wynalazek maski przeciwgazowej, którą zaczęto stosować zaraz potem, gdyż, jak okazuje się z historii, wynalazek ten liczy już... 150 lat! 21 marca 1784 r. żeglarz francuski Pilatre przedłożył Akademii Nauk pierwszy model maski gazowej.

Podobnie i broń powietrzna nie jest wcale dzieckiem XX stulecia. Jeszcze w r. 1849, podczas oblężenia Wenecji, Austrjacy zastępowali ją na wielką skalę. Pucilli oni w kierunku miasta trzysta baloników, zawierających materiały wybuchowe, w nadziei, iż wznici to liczne pożary, co zmusiłoby przeciwników do kapitulacji lub odwrotu. Próba ta nie udała się jednak gdyż wiatr pognał balony w innym kierunku.

Widzimy więc, że zastosowanie przez Niemców podczas wojny światowej — poraż pierwszy: w r. 1915 — broni gazowej nie było wcale nowością. Podobnie nie był nowością wynalazek maski przeciwgazowej, którą zaczęto stosować zaraz potem, gdyż, jak okazuje się z historii, wynalazek ten liczy już... 150 lat! 21 marca 1784 r. żeglarz francuski Pilatre przedłożył Akademii Nauk pierwszy model maski gazowej.

Podobnie i broń powietrzna nie jest wcale dzieckiem XX stulecia. Jeszcze w r. 1849, podczas oblężenia Wenecji, Austrjacy zastępowali ją na wielką skalę. Pucilli oni w kierunku miasta trzysta baloników, zawierających materiały wybuchowe, w nadziei, iż wznici to liczne pożary, co zmusiłoby przeciwników do kapitulacji lub odwrotu. Próba ta nie udała się jednak gdyż wiatr pognał balony w innym kierunku.

Widzimy więc, że zastosowanie przez Niemców podczas wojny światowej — poraż pierwszy: w r. 1915 — broni gazowej nie było wcale nowością. Podobnie nie był nowością wynalazek maski przeciwgazowej, którą zaczęto stosować zaraz potem, gdyż, jak okazuje się z historii, wynalazek ten liczy już... 150 lat! 21 marca 1784 r. żeglarz francuski Pilatre przedłożył Akademii Nauk pierwszy model maski gazowej.

Podobnie i broń powietrzna nie jest wcale dzieckiem XX stulecia. Jeszcze w r. 1849, podczas oblężenia Wenecji, Austrjacy zastępowali ją na wielką skalę. Pucilli oni w kierunku miasta trzysta baloników, zawierających materiały wybuchowe, w nadziei, iż wznici to liczne pożary, co zmusiłoby przeciwników do kapitulacji lub odwrotu. Próba ta nie udała się jednak gdyż wiatr pognał balony w innym kierunku.

Widzimy więc, że zastosowanie przez Niemców podczas wojny światowej — poraż pierwszy: w r. 1915 — broni gazowej nie było wcale nowością. Podobnie nie był nowością wynalazek maski przeciwgazowej, którą zaczęto stosować zaraz potem, gdyż, jak okazuje się z historii, wynalazek ten liczy już... 150 lat! 21 marca 1784 r. żeglarz francuski Pilatre przedłożył Akademii Nauk pierwszy model maski gazowej.

Silna flota powietrzna — najlepszą obroną granic

Wypada scharakteryzować ten szczególny typ szkoły jako s. p. Bernatowiczówna stworzyła własnym wysiłkiem i pomyśleniem. Kurs trwał 8 mies., uczone tam ogrodnictwa w szerokim zakresie, wyrobu przetworów owocowych, pszczelarstwa, hodowli psów, cieląt i ptaclwa, uczone jednak ponad to wszystko, braterskiego współzycia. Pod zawsze czujnym, spokojnym i pogodnym spojrzeniem ukończonego przy panienki „Majsterka” (tak ją nazywały), dziewczynki z bogatych domów ziemianiskich i niezamożnych dworaków z okolic szlacheckich, na bardzo różnym stopniu kultury i przyzwyczajeni, żyły pracowicie i koleżeńsko, w prostocie obyczajów domowego, w atmosferze coraz wyższego rozwoju duchowego. Kto znał tę atmosferę, kto odwiedzał tę szkołę radością i zastosowaną do naszych pierwotnych warunków, ten zachował w milej pamięci pogodę i zespolenie się tego grona młodzieży z wychowawczynią. Bo nie tylko gospodarstwa tam uczone. Była to w całym znaczeniu tego słowa szkoła obywatelskiej pracy, przygotowania do ciężkich zadań, czekających na każdego obywatela tej ziemi, jeśli ją miłował. A kochał swój kraj i ludzi na nim, uczone tam nie tylko słowem, ale przede wszystkim codziennym czynem. Książki, lekarstwa, fajna oświata popularna, należały do programu, dyskusje, głośne czytania, odczyty,

Tłuste lata bohaterów.

Hitlerizm to panowanie bestji. Hitlerizm — to pogwałcenie praw rozumu. Hitlerizm — to zbrodnia dokonywana wobec całego świata — krzyż przeprawy. mówcy na zjeździe międzynarodowych, intelektualistów zachodu, i wschodu. Najwięcej hałasu na ten temat robią niemieccy pisarze Biedni wygnajcy pozabawieni dachu nad głową, twórcy kultury, skazani przez zdziękłych nazich na łazacka poza granicami pięknej niemieckiej ojczyzny. Ci już nie krzyczą, a wycią. Organizują protesty, procesy i procesy procesów. Puszczaają w ruch mechanizm plotki, publikują dokumenty, i każą światu podziwiać swoją nędzę, prześladowanie, osamotnienie.

Czy nie przesadzają? Z pewnością nie. Nienawiść partji nacjonal-socialistów jest silna i umie dokuczyć. Męczennicy hitlerizmu wolaający o swojej krzywdzie są prawdziwymi i bohaterami. Jako bohaterem należą się im więc biografje, monografje i czeskie kulturalnych społeczeństw. Na szczescie nigdy niebrak chętnych publicystów i zapewne wkrótce ukazą się dzieła zatytułowane: „Życie i męczeństwo Tomasza Manna”, albo „Prawdziwe dzieje męczennika Zwiga”. Za powiedzi już są. Naprzykład pani Irena Krzywicka, której zasługi dla polskiej literatury są większe niż się powszechnie przypuszcza (Jest to kobieta o wybitnym intelekcie i jasnym, seksualnym podejściu do sprawy) — ogłasza w „Wiadomościach Literackich” swoje wspomnienia o spotkaniu z niemieckimi pisarzami w Paryżu.

Było to przed zwycięstwem Hitlera. „W owym czasie wszyscy ci ludzie żyli nietylko dobrze, ale nawet cieżko. Każdy z nich miał swój samochód. Był to okres dewaluacji franka, a oni pisaliwo do pism niemieckich, i dzięki wybornej organizacji, jeden artykuł ukazywał się naraz w dwudziestu pismach: jednym stolecznym i w różnych prowincjonalnych. Pyszące ubrani, ślicznie mi skazujący, byli ulubioną Francją wielkimi haustami. Nawet po paru latach pobytu Montmartre nie utracili dla nich magicznego czaru. Riviere, Bretagne znali lepiej od rozdanych Niemców.”... Już wówczas wiedzieli co sądzić o swoim kraju. I z gorznością i bólem zwierali się. — Czy pani wie, że w Niemczech nie można poprosu wytrzymać. To nie jest kraj, w którym można było żyć. Trzeba być Niemcem żeby znać całą ohydę, która tam drzemie na dnie, cudzoziemcy nie mają o ten pojcia.”

Zgodnie mówili „Francja, Francja, to jedyny kraj na świecie”, Francja über alles! i wymyślali obelżywe wyrażenia na wszystkich co niemieckie. P. Krzywiczka entuzjastycznie się nimi. Wyznaje: „Pierwszy raz widziałam ludzi zupełnie wolnych, zupełnie nowych czesnych. Było to swego rodzaju objawienie.”

Pyszące ubrani, ślicznie mieszający procy. Asy Komunistyczny Niemiec: Tucholsky, Toller. Wolni od fanatyzmów, ci wiar i zaśpieki, spokojni, pogodni, sceptycznie rozkoszowali się francuskim winem, intelektualnym fluidem Francji i prowadzili o polityce kawiariane rozmowy. Jakież to pięknie i godne zadrości. Prawdziwi euro-pejczyki!

A jednak do tych idyllicznych postaci nie czujemy zaufania. Coś tu nie w porządku. Przypominają się te podróże kolesami z Warszawy do Paryża za Stanisława Augusta... ale to frankofilstwo, naszych arystokratów, wyższych ponad wszystkie sprawy powstała i brudnych wałk węwniętr kraju.

Nie — tu to coś niedobre z biografją bna terdw. Jak tak dalej pójdzie, to trzeba będzie napisać: intelektualistów niemieckich sami przyczynili się do zwycięstwa hitleryzmu!

mieiz

NOWOŚCI WYDAWNICZE.

— Rafł Waldo Emerson. Szkice. Przełożył i skomentował Antoni Trzaski. Przedmowę nap. Artur Górski. Warszawa 1933. Wyd. Inst. Literackiego. Wydanie dzieł amerykańskiego pisarza z doby romantyzmu, w dokładnym i krytycznym przekładzie, należy przypisać za zasługę Instytutowi Literackiemu. Prace Emersona przypadają na okres nagłego i burzliwego rozkwitu literatury amerykańskiej z całym chaosem poglądów społecznych, przekonań religijnych i politycznych, jaki musiał panować w świeżo wywołanym społeczeństwie.

Emerson jest odbiciem tego roku intelektualnego swego społeczeństwa i poznanie jego szkiców jest konieczne dla tych, co się chcą orientować w rozwoju amysłowych Yankeeów.

Hel. Romer.

ANTONINA BERNATOWICZÓWNA I ZOFJA BOUFFAŁOWA.

Czcigodne zmarle, których pamięć uczyć ma jutro grono osób przez odsłonięcie pomnika i tablicy, na ementarzu Bernardyńskim, należą całą swoją działalnością do przeszłości Wilna i Wileńszczyzny. Czasami dają się słyszeć uwagi, że zadużo wspomnień z przeszłości, zadużo retrospektywnych obchodów, że terażniejszość jest najważniejsza. Jednak są osoby których działalność tak wyraźnie tę obecną terażniejszość niepodległej Ojczyzny przygotowała, że niesposób pominać milczeniem dnia poświęconego ich pamięci. Do takich należą obie zmarłe przed laty zasłużone kobiety.

Kilka słów o ich życiu należy się współczesnym. Zofja z Marcinkiewiczów Bouffałowa, urodziła się na Inflantach polskich, z ziemianiskiej rodziny, zamaż wyszła też za ziemianina; w Powstaniu 63 roku, straciła majątek i s. p. Zofja znalazła się w Warszawie, gdzie ją w 1880 r. spotykamy jako gorliwą czonka organizacji „Proletariat”. Po rozbiu tej organizacji i straceniu jej przywódców z Kunickim na czele, p. Bouffałowa, po 10 miesięcznym więzieniu w Cytadeli, zostaje zesłana na Syberję, do Surgutu. Wraz z nią

skazany na wygnanie mieszkawiec Wilna, p. Stefanowski, namówił ją do zamieszkania w naszym mieście po odbyciu kary, w 1893 r.

Od tej chwili oddaje się ona bez wycieńczenia tajnej pracy oświatowej, zwłaszcza kolportowaniu literatury nielegalnej. Po wypadkach krozańskich, sfery klerykaalne nabierają większej odwagi i przeciwstawiają się energicznie rusyfikacji, zjawia się rozrywana, ulubiona niebawem książeczka: „Dudka Białoruska”, wiersze w języku ludowym przez F. Bohuszewicza, ekspozycja pisane, wydane staraniem Józefa Piłsudskiego, który temu te gwarowe rzeczy, przypominające lata dziecinne w Zulowie, mile były. Zasięg kolportażu rozszerza się znaczenie.

Z czasem potajemne rozpowszechnianie literatury weszło na normalniejsze tory, dzięki staraniom p. dr. Ciszkiewiczowej, osiadłej w Warszawie, ale rodem z Kowieńszczyzny, która przy pomocy inż. Śniegoeckiej, grodziła wszystkie nielegalne wydawnictwa, jako to „Przegląd Wschodni” i „Polak” oraz książki historyczne i inne. P. Bouffałowa głównie zajmowała się kolportażem i dostarczaniem literatury gdzie dochodziła po-

trzeba, rozpowszechniano też „Robotnika” i „Przedświt”, Liga Narodowa, na której czele stał Popławski i PPS z J. Piłsudskim mieli wtedy ze sobą zgodną styczność, dzieląc się wpływami wśród ludu wiejskiego i robotników, pracując wszyscy w duchu niepodległościowym.

Niezamordowanie pracowała też s. p. Bouffałowa; obladowana pakietami ksiązek, których zapas mieścił się w Składzie rolniczym, w głębi maszyn Z. Nagrodzkiego, wedrowała dzielnie, niestety na najdalsze punkty i umiejętnie rozpowszechniała wiedzę o wolnej Polsce. Przytem uczyła dzieci, chodziła do zakładów, pracowani, i mieszkali prywatnych z propagandą, nie odpoczywając nigdy. To też ciężka choroba serca zmogła ją na wiosnę 1918 roku i zmarła w zory switania wolności Ojczyzny, dla której się tyle napracowała w swem cichem i ofiarnym życiu, a grobu jej nie odnalaziono, gdy zapadło postanowienie uczczenia jej pamięci.

Antonina Bernatowiczówna, urodziła się w r. 1860 w Kozłowsku, majątku ks. Druckich-Lubeckich, gdzie ojciec jej był rządcą, a gdy zginął w Powstaniu, sierotami zapiekował się dziećmi i dzięki temu, s. p. Antonina ukończyła tajną szkołę p. Ulasewiczówny w Wilnie, potem w Warszawie kursy pszczelarstwo-ogrodnicze. Wykorzystując nabytą wiedzę, zakła-

da w Kozłowsku szkółkę owocowych drzewek, ogród warzywny i suszarnię jarzyn, za które w Wilnie i Petersburgu w latach 1890 i 1891 otrzymała medale i pochwały. Od 1892 r. rozpoczęła naukę ogrodnictwa, z początku dla trzech uczennic, z czasem przybywa ich więcej, dochodzą do dwudziestu kilkunastu uczennic przeciętnej. Szkoła egzystowała w Kozłowsku Lubeckich w Postawach hr. Przezdzieckich, (tam niszczą ją pożary), wreszcie przenosi się do Krzywonosów, koło Kobylnika, maj. p-twa Cylbalskich, (brał znanego profesora z Krakowskiego uniwersytetu, sam znakomity agronom), tam pozostaje do 1911 r. kiedy to znów wielki pożar, powstały w suszarni, niszczą owoc tytoletniej pracy. Wtedy przenosi się do Ustronia pod Wilnem, majątku p. Żukowskiej i wspólnie z p. Sagatowską prowadzi dalej swą szkołę, tam też obchodzi 25-lecie pracy, w gronie 150 przeszło uczennic, których ogólną liczbę określano na 350. Z wybuchem wojny, nie mogąc prowadzić szkoły w zwykłym zakresie, zjeżdża do Wilna i tu, pracując w Tow. Pomocy Ofiarom Wojny, opiekując się przytulkiem i ochroną, prowadzi wciąż ulubione kursy ogrodnicze. Ale zdając po wsiach dla zdobycia prowan tu dla swych ochron, nabawia się tyfus płamistego, który ją zabiera z tego świata w 1917 r.

Tyle wiadomości biograficznych.

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Wymowny dokument chwili.

Od jednego z naszych czytelników otrzymujemy następującą lakoniczną wiadomość. (Red.)

W dniu 8 paźdź. r. b. w okol. Pojedubia gm. ejyskiej wybuchł pożar. Och. Straż Pożarna z Wersoki, majątku Rekt. Dr. W. Staniewicza, pod przewodnictwem adm. maj. Stef. Czernickiego, natychmiast przystąpiła do energicznej akcji ratunkowej.

Po 30 minut. pracy pożar został zlokalizowany. Spaliły się 3 chlewy, 2 obory, 2 spichrze oraz połowa budynku mieszkalnego.

Właściciele zagrożonych obiektów powstrzymali straż w akcji, tłumacząc, iż nie trzeba ratować, ponieważ niedoszłone splanie budynków zmniejszy asurację, otrzymywaną z Z. U. W. Tom.

Łuna nad Szarkowszczyzną.

28 osób bez dachu nad głową.

W nocy z 9 na 10 bm. w Szarkowszczyźnie wybuchł groźny pożar. Ogień powstał w domu mieszkalnym handlarza Rowkwa Chac kła, potem przetrześcił się na sąsiednie zabudowania.

Alarm w nocy wywołał panikę. Ludność została gwałtownie psychozą. Zamiasł akcji ratunkowej beznadziejnie zaczęła wzywać ratunku. Zanim przybyła straż ognia kilka do

mów stało w płomieniach. Mimo nadudzielonej walki z żywiołem państwa paleniem padło 5 domów mieszkalnych, 6 sklepów z towarami i fabryka lemoniady. Ponadto spaliły się trzy stodoły — stajnia i 2 chlewy. Straty sięgają zgóra 50 tys. zł.

28 osób pozostało bez dachu nad głową. W Szarkowszczyźnie powstał komitet do ratunku pomocy pogrzełcom.

Znowu ofiara wojny.

W lesie w pobliżu wsi Bohusze, gm. krajskiej pastuch Rodziewicz Mieczysław, lat 16, manipulował znalezionym polskim artylerijskim, pozostałym tam w czasie wojny.

Polski nagle eksplodował. Rodziewiczowi urwało obie ręce i nogi.

Po upływie 2 godzin nieszczęśliwy zmarł.

Postawy.

KURS OŚWIATOWY Z. S.

W dniach od 28 września do 1 października włącznie trwał kurs „oświatowy — świadkowy” dla referentów wychowania obywatelskiego Związku Strzeleckiego pow. postawskiego, urządzony przez Kuratorium O. S. W. Otwarcie kursu odbyło się we czwartek dnia 28 września o godz. 10 rano, przez miejscowego inspektora szkolnego p. Drewna R. w obecności starosty p. Niedźwieckiego, — przedstawicieli wojska i organizacji społecznej — oświatowych.

Prelegentami kursu byli inspektor oświaty powiatowej p. Słubiedo, p. Adamski i p. Dorczyński, wszyscy z Wilna. — Kurs stał na wysokim poziomie i potraktowany został poważnie i wszechstronnie. Na kurs przystąpiło 36 pracowników oświatowych, p. p. nauczycieli z terenu całego powiatu. Kurs prowadzony był sposobem praktycznym, a zajęcia na kursie trwały od godz. 8 rano do 20 w. z przerwą na obiad. — Zamknięcie kursu nastąpiło w niedzielę dnia 1 października o godz. 13.

Po zamknięciu kursu nastąpiło uroczyste poświęcenie świetlicy Związku Strzeleckiego w Postawach w obecności p. Starosty, przed

stawiciele władz, organizacyi społecznych i społeczeństwa. Po tej uroczystości nastąpiło złożenie przysięgi, które złożyli referenci wychowania obywatelskiego Związku Strzeleckiego i członkowie pododdziałów. Uczestnik.

Z pogranicza.

Z WIEZIEN SOWIECKICH DO POLSKI. Z pogranicza donoszą, iż przez stację Stolpce przejechało kilku b. więźniów Pola ków. Między innymi przybył do Polski Stanisław Zygmunt aresztowany w Mińsku w roku 1922 i zesłany na lat 15 na ciężkie roboty na wyspy Sotowieckie. — Stanisław skłonił zwołany został przedterminowo z powodu starań Międzynarodowego Czerwonego Krzyża.

Zagadkowy dramat.

Mąż, policja i pogotowie ratunkowe poszukują desperatki.

Wezrąk około godz. 4 pp. zwrócił się o pomoc do komisariatu policji mieszkając Wilna Wiktor Zukiel (Słomianka 9) oświadczył, iż żona jego usiłowała popełnić samobójstwo przez zadanie sobie nożem głębokiej rany w okolicy brzucha.

Komisariat niezwłocznie zaalarmował pogotowie ratunkowe, które natychmiast wyjechało pod wskazany adres. Po przybyciu na miejsce okazało się, iż desperatki niema w domu. W międzyczasie, gdy maż jej pobiegł do komisariatu, żona znikła.

Zrozpaczony maż, policja oraz sanitariusze pogotowia ratunkowego daremnie szukali i zaginionie przez dłuższy czas bez skutku. Co się stało z panną Arletką Zukielową i jaki powód zmusił ją do ucieczki pozostaje nieznanym tajemnicą. (el)

Wileński „Rasputin“.

Skarga 60 kupców do policji.

Do 1 komisariatu P. P. wpłynęła skarga 60 kupców z ulicy Niemieckiej przeciwko zawodowemu żebrakowi, znanemu w Wilnie pod przezwiskiem „Wileńskiego Rasputina”.

Zebrak ten jest „mężem” kilkunastu „żon”, które pomagają mu w uprawianiu żebraczego procederu.

„Rasputin” wraz ze swoim „haremem” przeprowadza regularną okupację poszczególnych rejonów miasta, szczególnie zaś dworca kolejowego. „Żony” „Rasputina” natarczywie napastują przechodniów wprost wymuszają datki.

Ostatnio „Rasputin” z „haremem” usadził się na ulicy Niemieckiej, gdzie „pracuje” od 11 rano do 4 po poł. W tym okresie przechodnie obciążani są przez żebraków. Z tego względu dużo osób gminia ul. Niemiecką co ujemnie odbija się na handlu. Kupcy prosili o interwencję.

Policja przeprowadziła obławę na ul. Niemieckiej zatrzymując całą paczkę, po upływie jednak jednego dnia „Rasputin” znowu wypłynął na widownię. (el)

Ledwo umilkły echa kompromitujących nadużyć popełnionych w swoim czasie przez wszechpolski zarząd Bratniej Pomocy, ledwo ucichły odgłosy mowy prokuratora, żądającego surowego ukarania winowajców, ledwo ukarani zdążyli odsiedzieć swoje kary, gdy oto opinia akademicka została zaniepokojona pogłoskami o nowych nadużyciach popełnianych w agendach bratniaka, w którym gospodarzuje jak i podówczas młodzież wszechpolska.

Ponieważ pogłoski te zataczały coraz szersze kręgi, przybierały fantazyjne rozmiary, natrafiając na grunt podatny, „urobiony” dostatecznie przekonująco przez smutnej pamięci wypadki z niedawnej przeszłości, młodzież akademicka, która z względu na poprzedni przykład nadużyć, nie może obdarzać całkowitem zaufaniem i obecnym władzom młodzieży wszechpolskiej.

Ponieważ pogłoski te zataczały coraz szersze kręgi, przybierały fantazyjne rozmiary, natrafiając na grunt podatny, „urobiony” dostatecznie przekonująco przez smutnej pamięci wypadki z niedawnej przeszłości, młodzież akademicka, która z względu na poprzedni przykład nadużyć, nie może obdarzać całkowitem zaufaniem i obecnym władzom młodzieży wszechpolskiej.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Smutna tradycja.

Ledwo umilkły echa kompromitujących nadużyć popełnionych w swoim czasie przez wszechpolski zarząd Bratniej Pomocy, ledwo ucichły odgłosy mowy prokuratora, żądającego surowego ukarania winowajców, ledwo ukarani zdążyli odsiedzieć swoje kary, gdy oto opinia akademicka została zaniepokojona pogłoskami o nowych nadużyciach popełnianych w agendach bratniaka, w którym gospodarzuje jak i podówczas młodzież wszechpolska.

Ponieważ pogłoski te zataczały coraz szersze kręgi, przybierały fantazyjne rozmiary, natrafiając na grunt podatny, „urobiony” dostatecznie przekonująco przez smutnej pamięci wypadki z niedawnej przeszłości, młodzież akademicka, która z względu na poprzedni przykład nadużyć, nie może obdarzać całkowitem zaufaniem i obecnym władzom młodzieży wszechpolskiej.

Ponieważ pogłoski te zataczały coraz szersze kręgi, przybierały fantazyjne rozmiary, natrafiając na grunt podatny, „urobiony” dostatecznie przekonująco przez smutnej pamięci wypadki z niedawnej przeszłości, młodzież akademicka, która z względu na poprzedni przykład nadużyć, nie może obdarzać całkowitem zaufaniem i obecnym władzom młodzieży wszechpolskiej.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

Rano zaś w kościele św. Janą na intencję nowego roku akademickiego JE Arcybiskup Jabrzykowski odprowadzi mszę św.

Dziś odbędzie się uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Wileńskim. Jednocześnie nowy rektor U. S. B. prof. Staniewicz przejmie z rąk ustępującego rektora insygnia władzy. Uroczystość ta odbędzie się w Auli Kolumnowej o godz. 12 w południe.

nią akademickiego, postanowiła w miarę możliwości dążyć do ustalenia o ile istotny stan faktyczny odpowiada niepokojącym wieściom.

W tym celu w dniu wczorajszym udała się do J. M. Pana Rektora delegując z zamiarem zasięgnięcia w tej mierze miarodajnej opinii. W wyniku tej wizyty J. M. Rektor złożył następujące oświadczenie, które przytacza my in extenso:

Jego Magnificencja Rektor w dniu 10. 9. r. b. oświadczył, iż naskutek powiadomienia Zarządu Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej w Wilnie z dnia 1. 9. 1933 r. o wystawieniu przez Pana Szymborskiego, byłego referenta Domu Akademickiego z r. 1932/33 zobowiązania pieniężnego dla firmy „Pacifier” na zł. 1.300 — za dostarczonego kołosa bez posiadania na to upoważnienia i zgody Zarządu zarządził ścisłą kontrolę gospodarki rachunkowo — kasowej Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej i Domu Akademickiego w Wilnie.

Przeprowadzona kontrola przez Kwestora i Skarbnika Uniwersytetu Stefana Batoro przy współudziale P. P. Kuratorów P. Prof. S. Hillera i K. Pelczara wykazała, iż gospodarka rachunkowo — kasowa poza usterekami natury formalnej prowadzona jest w obu instytucjach zupełnie zadowalająco i ściśle według wymagań buhalteryjnych.

Fakt wystawienia przez P. Szymborskiego zobowiązania pieniężnego nie wpływa w wadliwej gospodarki rachunkowo — kasowej, zatem należy go potraktować jako błąd rachunkowy.

Sprawa wystawienia w mowie będącego zobowiązania pieniężnego znajduje się obecnie w toku dochodzenia.

Niezależnie od powyższego J. M. Pan Rektor oświadczył, że sprawa ta ostatecznie jeszcze zakończoną nie jest i znajduje się w fazie postępowania dyscyplinarnego, stwierdzając jednocześnie, że poza cytowaną sprawą p. Szymborskiego nie jest mu wiadome o innych jakiegokolwiek wykroczeniach, dotyczących gospodarki a gend Bratniej Pomocy.

Dlatego też zaznaczyć tu należy, że prócz wymienionej we wspomnianym oświadczeniu sprawy, wszczętej wskutek powiadomienia o niej Pana Rektora przez Zarząd Br. Pom., miało miejsce inne wykroczenie, o którym Zarząd Br. Pom. dotychczas jeszcze P. Rektora nie poinformował, i dlatego go zapewne komisja, złożona z pp. Kuratorów Bratniej Pomocy, Domu Akademickiego oraz p. Kwestora USB, nie miała możliwości do niego dotrzeć.

J. M. Pan Rektor zaznaczył delegacji, że sprawa ta zostanie zbadana przez specjalnie powołaną komisję do przeprowadzenia rewizji całokształtu gospodarki stowarzyszeń o charakterze samopomocowym.

RADJO

WILNO.

ŚRODA, dnia 11 października 1933 r.

7:00 — 7:55: Czas. Gimnastyka, Muzyka. Dziennik poranny. Muzyka. Chwilka gośp. 11:30: Przegład prasy. 11:40: Wiad. o ekspoz. 11:57: Czas. 12:05: Muzyka z płyt. 12:15: Transm. z Auli Kolumnowej USB. uroczyste otwarcie Roku Akad. 1933—34. 15:25: Program dzienny. 15:30: Gielda rolnicza. 15:40: Przegład literatury fortepianowej (płyty). 16:10: Audycja dla dzieci. 16:40: „Najnowszej literatury o Janie Sobieskim” — odczyt wygl. prof. H. Mościcki. 16:55: Koncert symf. — kamer. „Symfonia dziecięca” — Pałestra. 17:50: „Rebeka” — pogaduszka mejszagolska — wygl. Leon Wollejo — art. dram. 18:00: „Przemiany duchowe Jana Wł. Dawida” — odczyt. 18:20: Muzyka lekka. 19:05: Przegład literacki. 19:20: Rozmaitości. 19:25: „Trzy do bity polskie” — feljton. 19:40: Program na czwartek. 19:45: Dziennik wieczorny. 20:00: Audycja pogodna. 21:50: Feljton. 21:15: Recital skrzypcowy. 22:00: Sport. 22:10: Odczyt esperanki. 22:25: Muzyka taneczna. 23:00: Kom. mełotr. 23:05: Muzyka tan.

NOWINKI RADJOWE

TRANSMISJA Z AULI KOLUMNOWEJ. Uroczyste otwarcie nowego roku uniwersyteckiego na USB, transmitowane będzie dzisiaj przez radio wileńskie o godz. 12.15.

POGADUSZKI MEJSZAGOLSKIE.

Dzisiaj o godz. 17.50 usłyszą radjościuchacze wileńscy symp

Środa 11 Październ. Wschód słońca — g. 5 m. 52 Zachód — g. 4 m. 54

Dziś: Placydy i Zenajdy Jutro: Maksymiliana B. W. Wschód słońca — g. 5 m. 52 Zachód — g. 4 m. 54

WYCH. W związku z tem, iż dyrekcja Monopolu Spiritusowego zamierza cofnąć kredyty komisowe, udzielane odsprowadcom wyróbów monopolowych, Izba Przemysłowa...

TEATR I MUZYKA Teatr Miejski Pohulanka. Dziś w środę po raz czwarty (o godz. 8 w.) doskonała komedia J. Romainsa „Tryumf Medycyny” z J. Woskowskim w roli Dra Knoeka.

Kurjer sportowy. MECZ LEKKOATLETYCZNY ŻAKS — OMP. W dniach 12 i 13 b. m., o godz. 14-15, na stadionie PW. i WF. (Piłomont) odbędzie się mecz lekkoatletyczny o przechodnią nagrodę p. post. Dobosza między drużynami Żydowskiego Akademickiego Klubu Sportowego a oddziałem im. Szymona Konarskiego Organizacji Młodzieży Pracującej.

Giełda zbożowo-towarowa i inierska w Wilnie. z dnia 10 X. 1933 r. a 100 klg. parytet Wilno. Ceny tranzakcyjne: Owies standardowy niezadecyzowany 459 gl. — 14,96; mąka pszena na 0000 A. lukusowa 35 — 39,375; żytna do 55 proc. — 25 — 25,50; do 65 proc. — 21; razowa szatrowana 18,25 — 18,50; otręby cz. ziemne 8; kasza gryczana 1/1 biała — 37.

DYZURY APTEK. Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: — Paka — Antokolska 54, Siewierskiego 10. — Zaka — Sokolowskiego — Tyzenhauzowska róg Targowej, Szaniarska — Legionowa, Zaslawskiego — Nowogrodzka, Zajaczkowskiego — Witoldowa.

SPRAWY SZKOLNE — Pożegnanie dyr. Br. Zapasnika. W związku z przejściem w stan spoczynku p. Bronisława Zapasnika, dyrektora państw. gimnazjum im. Ad. Mickiewicza w Wilnie, Rada Pedagogiczna tegoż gimnazjum wspólnie z Zarządem Opieki Rodzicielskiej urządziła w cztery raut pożegnalny w salach Georga dnia 14 października 1933 roku o godz. 22.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEN — Klub Włóczęgów. W piątek dnia 13 bm. w lokalu przy ul. Przejazd 12 odbędzie się 130 zebranie Klubu Włóczęgów. Początek o godz. 19 m. 30. Na porządku dziennym referat p. Jerzego Paszkowskiego, prezesa Koła Opieki nad Młodzieżą Polską zagranicą, p. t. „Problem Młodzieży Polskiej Zagranicą”.

Teatr Muzyyczny „Lutnia”. Drugi po raz w „Lutni”. Dziś wystąpi po raz drugi i ostatni niezrównana odwoławczy różnorodny piosenek nastrojowych Hanka Ordonówna. Pierwszy wieczór H. Ordonówny odbył się przy wypełnionej do ostatniej widowni publiczności zaś entuzjastycznie witała też znakomita i uroczą artystkę. W programie między innymi piosenki żydowskie, piosenki o starej Warszawie i inne. Akompaniament objął Roman Szluzberg. Zainteresowanie olbrzymie.

KOMUNIKAT Wydział S. S. W. O. Z. B. komunikuje, iż w piątek o godz. 18.30 punktualnie rozpoczyna się w lokalu Oś. WF. kurs sędziów kan dydatów. Opłata kursu wynosi zł. 3.

NA WILEŃSKIM BRUKU WALKĄ PRZECHODNIÓW ZE ZŁODZIEJEM. Onegdaj o godz. 4 po poł. właściciel ju bilerskiego sklepu przy ulicy Trojeckiej Nr. 6 Izak Rolsztajn wyszedł na chwilę z zakładu zamykając drzwi na klucz.

MIEJSKA — INSPEKCJA ELEKTRYCZNA zarządu miejskiego przysłała do sprawdzania instalacji elektrycznych w kinach, teatrach i innych lokalach rozrywkowych w celu ustalenia ich stanu bezpieczeństwa.

ODCZYTY DR. ENGLERTA-FAYE. W sobotę i niedzielę 14 i 15 b. m. w Sali Kuratorium (Wolna 10) staraniem T. wa Nowoczesnego wychowania i łącznie z Wileńskim Kółem Antropozoficznym odbędzie się dwa odczyty szwajcarskiego pedagoga, dr. Englerta-Faye, przedstawiciela pedagogiki, opartej na zasadach, danych przez Rudolfa Steinerja. P. Englert-Faye przyjechał do Pol. skiej, zaproszony przez T. wo Antropozoficzne w porozumieniu ze Zw. Nauz. P. dla wygłoszenia szeregu odczytów na tematy pedagogiczne w Krakowie, Warszawie, Lwowie.

WILIEŃSKIE KOŁO ZWIĄZKU BIBLIOTEKARZY Polskich. Dnia 12 października r. b. (czwartek) o godz. 8 wiecz. w lokalu Biblioteki Uniwersyteckiej ul. Uniwersyteckiej 5) odbędzie się 114 zebranie ogólne z referatem Dr. Heleny Hleb-Koszałkiej: „Wrażenia z bibliotek zagranicznych”.

Teatr Miejski „Rozmaitości”. Szała Miejska — Ostrobramska 5. Dziś, środa 11 października (poc. seansów o godz. 4-ej) rewielowany nowożytny film muzyczny p. t. „Zapomniana melodia”. Film ten bez zastrzeżeń należy zalecić wszystkim potrzebującym kontaktu z kulturą nowoczesności.

Z życia żydowskiego. Znanego uczonego żydowskiego, kierownika Żydowskiego Instytutu Naukowego w Wilnie dr. Maks Weirlich wyjechał do Wiednia celem dokonania swych prac nad zagadnieniami osobowości żydowskiej.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Regulacja Góry Boufallowej. W ostatnich dniach uległ rozbiórce jeden z domów drewnianych przy ul. J. Jasińskiego (nr. 8) W najbliższym czasie ulegnie rozbiórce również dom sąsiedni. Nastąpiło to wskutek przeprowadzonej obecnie regulacji Góry Boufallowej i budowy tam parku sportowego dla dzieci.

WOJSKOWA. — Umowy o pracę a służba wojskowa. Mi nisterstwo opieki społecznej zwróciło się do wojewódzkiego z poleceniem dopilnowania przestrzegania przez pracodawców obowiązujących przepisów w zakresie niewymawiania umów o pracę z powodu powołania pracownika do służby wojskowej.

ZARZĄD KOLEJ ZAPRZYŚCIEŻONYCH KSIĘGOWYCH przy Izbie Handlowej w Wilnie powiadamia wszystkich członków Koła, że w czwartek dnia 12 października r. b. o godzinie 18.15 w Izbie Przemysłowo-Handlowej odbędzie się walne zebranie koła. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy, wo bec czego zarząd uprzejmie prosi o punktualne i obowiązkowe przybycie.

Teatr Miejski „Rozmaitości”. Szała Miejska — Ostrobramska 5. Dziś, środa 11 października (poc. seansów o godz. 4-ej) rewielowany nowożytny film muzyczny p. t. „Zapomniana melodia”. Film ten bez zastrzeżeń należy zalecić wszystkim potrzebującym kontaktu z kulturą nowoczesności.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

LITERACKA — Dzisiejsza Środa Literacka zebrała współczesną twórczość poetycką w Polsce. Po słowie wstępem J. Wysomińskiego na stąpi recytacja utworów Lechonia, Tuw'na, Wierzyńskiego, Lieberta, Bromowskiego, Zagadłowicza, Błakowiczówny, Pawlikowskiej oraz poetów wileńskich w interpretacji J. R. narda Bujarskiego.

SPRAWY AKADEMICKIE — Inauguracja Akademickiego Roku Prawniczego. Koło Prawników Stud. USB. urządziła w dniu 12 bm. (czwartek) o godz. 18.30 w Sali Śniadaniowej Inaugurację Akademickiego Roku Prawniczego.

ZARZĄD KOLEJ NAUCZYCIELI HISTORJI powiadamia, że 12 bm. o godzinie 18 w gimnazjum im. Czartoryskiego odbędzie się zebranie.

Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI Bonifraterska 6 PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE oraz reperacje kaloszy i iniegowców.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

GOSPODARZA — STARANIA O ZMIANĘ WYMIARÓW PODATKOWYCH. Organizacja rzemieślnicza podejmuje starania o zniesienie ryczałtu, wedy podatku obrotowego i o powrót do indywidualnego wymiaru tego podatku.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ZARZĄD KOLEJ NAUCZYCIELI HISTORJI powiadamia, że 12 bm. o godzinie 18 w gimnazjum im. Czartoryskiego odbędzie się zebranie.

Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI Bonifraterska 6 PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE oraz reperacje kaloszy i iniegowców.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ZARZĄD KOLEJ NAUCZYCIELI HISTORJI powiadamia, że 12 bm. o godzinie 18 w gimnazjum im. Czartoryskiego odbędzie się zebranie.

Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI Bonifraterska 6 PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE oraz reperacje kaloszy i iniegowców.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ZARZĄD KOLEJ NAUCZYCIELI HISTORJI powiadamia, że 12 bm. o godzinie 18 w gimnazjum im. Czartoryskiego odbędzie się zebranie.

Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI Bonifraterska 6 PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE oraz reperacje kaloszy i iniegowców.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ZARZĄD KOLEJ NAUCZYCIELI HISTORJI powiadamia, że 12 bm. o godzinie 18 w gimnazjum im. Czartoryskiego odbędzie się zebranie.

Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI Bonifraterska 6 PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE oraz reperacje kaloszy i iniegowców.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ZARZĄD KOLEJ NAUCZYCIELI HISTORJI powiadamia, że 12 bm. o godzinie 18 w gimnazjum im. Czartoryskiego odbędzie się zebranie.

Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI Bonifraterska 6 PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE oraz reperacje kaloszy i iniegowców.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ROŻNE. — KOSZTY UTRZYMANIA WZROSLY. Według stwierdzonych danych w m. wrzesniu w porównaniu z sierpniem r. b. zanotowano znaczną zwykłe kosztów utrzymania. Przedwzrostkiem wzrosły ceny opału i ubrania. Artykuły żywnościowe zasadniczo pozostały bez zmian.

ZARZĄD KOLEJ NAUCZYCIELI HISTORJI powiadamia, że 12 bm. o godzinie 18 w gimnazjum im. Czartoryskiego odbędzie się zebranie.

Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI Bonifraterska 6 PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE oraz reperacje kaloszy i iniegowców.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.

Wielki koncert. W tym czasie akurat przechodził obok sklepu znajomy Rolsztajna, Izrael Tagier, znan. przy ulicy W. Pohulanka 53, który spojrzawszy przez okno i natychmiast zorientował się w sytuacji: Tagier wpadł do sklepu Wywiązała się bójka, która nie wie jakby się skończyła, gdyby nie interwencja przechodniów, którzy pomogli Tagierowi uciec z lokalu.